SIMION MEHEDINȚI

Din cuvântul rostit în luna martie 1940, la Cernăuți

Un om, ca și un popor, atâta prețuiește, cât a înțeles din Evanghelie.

Aveți dreptate să fiți îngrijorați, fiindcă trăim zile de cutremur... În țările Apusului, atât de lăudate pentru civilizația și cultura lor, războiul seceră zilnic mii de vieți omenești.

Trăim zile de apocalips. Eu unul nu mă sfiesc a mărturisi că epoca noastră este cea mai urâtă din toată viața omenirii. Războaiele și crimele n-au lipsit nici în trecut... Dar de-atunci se cheamă că au trecut vreo două mii de ani și-am trăit având ca îndreptar Evanghelia! Aveam, așadar, dreptul să credem că omul s-a ridicat pe o treaptă de omenie tot mai înaltă... Și iată ce ne spun acum unii din cărturarii cei mai vestiți ai timpului de față: „Omul este un animal de pradă”...

Ce e de făcut?

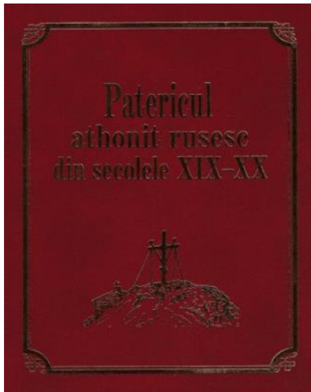
Mai întâi, *să ne pregătim spre a fi cât mai tari*. De fier și de fiare nu te poate mântui decît curajul și hotărârea de a lupta până în clipa din urmă a vieții. În contra războiului total... organizarea tuturor puterilor fizice și sufletești ale întregului neam. De aici nevoia de a ne da seama și de **creștinismul românesc, un mare sprijin al vieții**. Altfel, pe toți ne așteaptă pieirea...

Alături de suferința fizică, *suferința morală* este o pârghie și mai puternică pentru înălțarea sufletească a cuiva. **Din suferința noastră va ieși ceva mai bun pentru neamul acesta**... Din petreceri și din traiul tihnit al fiilor lui, un neam n-a câștigat niciodată nimic. Din suferință totdeauna a ieșit ceva mai bun pentru el.

LIBRĂRIA LOGOS NE RECOMANDĂ

Patericul athonit rusesc din secolele XIX-XX

Acest volum mărturisește despre acei călugări, ale căror inimi și minți au fost străpunse de harul dumnezeiesc, care au lăsat tot ce e mai drag omului pe pământ și s-au dedicat unei sarcini extrem de dificile, și anume renașterea în iubirea lui Dumnezeu.

Cartea cuprinde descrierea vieții unor stareți și asceți ai Mănăstirii Sf. Pantelimon din Muntele Athos, 130 de asceți, care s-au remarcat atât prin viața lor duhovnicească înaltă, cât și prin contribuția lor la crearea și prosperitatea mănăstirii. De asemenea, sunt incluse viețile a 68 de vrednici bătrâni și asceți ai schiturilor Sf. Andrei și Sf. Ilie, ai chiliilor rusești, mari și mici, ale pustnicilor și ostenitorilor.

ANUNȚURI

Am fi dorit să vă anunțăm un pelerinaj la Cuvioasa Parascheva, dar lucrurile se schimbă de la o zi la alta și nu ne mai putem face planuri, ci doar să mulțumim în fiecare zi lui Dumnezeu că ne mai rabdă.
Deocamdată (până la 21 octombrie), la nivelul județului Arad, nu se mai pot săvârși slujbe în interiorul bisericilor. Ca atare, ne vom întâlni la Sf. Liturghie și celelalte slujbe în curtea Bisericuței, mai gros îmbrăcați, cu măști și cu măsurile de distanțare socială impuse, dar bucuroși că suntem și fizic împreună. Să ne amintim cât de greu ne-a fost în primăvară, când nu am putut merge la biserică, și să înmulțim rugăciunea.

ȘTIRI

300 ani de la aflarea moaștelor Sf. Copil Martir Gabriel

În 22 septembrie a fost zi de sărbătoare pentru Parohia Ortodoxă Sf. Nicolae din orașul Białystok, Polonia, cu ocazia împlinirii a 300 de ani de la descoperirea moaștelor Sfântului Copil Martir Gabriel. Acesta a fost ucis în anul 1690, pe când avea doar 6 ani. Într-o zi, pe când părinții săi erau plecați de acasă, a fost ademenit să iasă din casă de către un evreu, care l-a răpit și apoi l-a înjunghiat și l-a lăsat să sângereze timp de 9 zile, după care i-a aruncat trupul pe un câmp în apropierea satului. Trupul său nestricat a fost descoperit 30 de ani mai târziu, în 1720, când, în timpul unei epidemii au fost îngropați în jurul mormântului său copiii care au murit din cauza bolii. În timpul unei astfel de înmormântări, sicriul Sfântului Gabriel a fost spart din greșeală și, astfel, s-a aflat trupul său cu totul nestricat. Multe vindecări s-au petrecut atunci la mormântul Sfântului Copil.
Sursa: orthochristian.com

O catedrală din Armenia bombardată de forțele musulmane

Forțele armate azere au lansat joi, 8 octombrie, rachete asupra Catedralei din orașul Shushi din Nagorno-Karabakh, distrugând parțial construcția. Acțiunea distructivă a fost anunțată de reprezentantul oficial al Ministerului Apărării din Armenia. În timpul ocupației azere, începând cu 1920, frumoasa catedrală a fost folosită drept depozit de grâne, garaj, apoi depozit de muniții, până în 1992. Armenia este bombardată de Azerbaidjanul musulman. Islamiștii azeri sunt sprijiniți de Turcia musulmană în operațiunea lor anti-armeană declanșată acum 10 zile.
Sursa: activenews.ro

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com
sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet

nr. 9 / 11 octombrie 2020

DEȘI DEPARTE ANUL ACESTA, SĂ STĂM MEREU LÂNGĂ CUV. PARASCHEVA

„**Pentru a ajunge cineva pe înălțimi e nevoie să se pornească de cu vreme, din părțile de jos ale muntelui**... Pentru a vedea un răsărit de soare de pe vârful unui munte, e nevoie să te urci pe culmile lui cu mult mai înainte de zorii zilei. Și numai după această trudă, te vei bucura să vezi un minunat răsărit de soare, neobișnuit de frumos, pentru cei ce trăiesc pe câmpii și pe domoalele dealuri ale ținuturilor noastre. Pe acele înălțimi ale muntelui, vei fi și tu învăluit de lumina și strălucirea parcă cu mult mai curată a razelor de aur ale soarelui. Te vei simți înălțat în ființa ta deasupra tuturor celor pământești... și mai aproape de cer, mai aproape de Dumnezeu... La fel și Cuvioasa Parascheva, încă din copilărie, s-a pornit la drumul sfânt al înălțărilor sufletești, pentru a vedea de pe cele mai înalte culmi ale vieții morale pe Soarele credinței, care e Hristos Domnul. Pe vreme ce anii treceau ea se tot înălța pe treptele vieții virtuoase, până ce a ajuns pe culmile anilor și pe piscurile cele mai înalte ale vieții creștinești, unde soarele Hristos e cu mult mai aproape.

Ea și-a luat drept ***pildă pe Maica Domnului***, care încă de la vârsta de trei ani a fost hărăzită Bisericii. Câtă înțelepciune în alegere! Și cu cât sunt mai mari bucuriile unei nevinovății înnăscute, decât ale unei ultime iertări pe patul suferințelor!

Iată ce program de viață a urmat Prea Cuvioasa Maica noastră Parascheva: a ajutat și a miluit și atunci Dumnezeu i-a auzit glasul rugăciunii, dându-i putere ca să-și stăpânească patimile, și astfel să ajungă sus pe înălțimele eroismului creștin, unde apoi i-a răsărit Soarele Hristos. Desigur, că în această cale a luptei de a învinge întunericul și a ajunge în imperiul luminii, nu puține i-au fost sforțările. A avut de luptat cu toate momelile unei vieți păcătoase, cu toate părutele plăceri ale vieții și cu toate patimile, însă ea având ațintite privirile spre Hristos le-a biruit pe toate pentru că Însuși Dumnezeu i-a dat această putere. **E de-ajuns din partea noastră ca să voim** să năzuim către o viață sfântă și să începem lupta, pentru că apoi Însuși Dumnezeu este Acela care ne ajuta.

Iată, în viața Cuvioasei Parascheva găsim această luptă și această jertfelnicie pentru Hristos. Ea a fost de multe ori înfruntată și chiar bătută de părinți pentru marea ei milostivire și viață închinată numai Domnului. Și atunci i-a părăsit pe părinți și pe frate și pe toate rudele și s-a hărăzit cu totul numai Domnului, plecând la Locurile Sfinte, unde s-a și călugărit. Cuvioasa Parascheva în pustiul singurătății a avut de luptat cu mulți și nenumărați vrăjmași ai Crucii lui Hristos, pe care i-a biruit prin tăria credinței ei și a vieții nevinovate.

A fi cu Hristos înseamnă a asculta și a împlini învățătura Lui. Iar învățătura Sa, în puține cuvinte, se cuprinde în aceste două porunci: *Să iubim pe Dumnezeu din tot sufletul și din tot cugetul nostru, iar a doua, să iubim pe aproapele nostru ca pe noi înșine*. Arătați prin urmare dragoste cu vorba și cu fapta față de Dumnezeu și de oameni și atunci veți fi copiii cei fericiți ai lui Dumnezeu. Pilda o avem în Sfânta Parascheva.”

(Ierom. mărturisitor Vasile Vasilache, Iași 1935)

Minune de luat aminte

Prin anii '50 comuniștii au vrut să îngroape pe Cuvioasa Parascheva, ca să nu-i mai deranjeze mulțimea credincioșilor care veneau zilnic să se închine. S-au sfătuit în secret și într-o dimineață au trimis niște oameni să sape groapă în cimitir. Când au început să sape, cerul, care până atunci era senin și însorit, s-a întunecat cu niște nori mari și negri, a început un vânt năprasnic, cu ploaie și gheață cât oul de porumbel, cu tunete și fulgere. Îngroziți, oamenii au alergat la Mitropolie să se roage Cuvioasei, să mijlocească ea la Dumnezeu ca să nu-i prăpădească. Au chemat preoții, au tras clopotele și au făcut cu toții acatistul și paraclisul Cuvioasei și alte rugăciuni, încât toată biserica era numai lacrimi și suspine. Furtuna s-a potolit. Între timp au venit 6 oameni care au mărturisit ce au vrut comuniștii să facă, dar Cuvioasa le-a arătat că nu ei conduc Iașiul. Mulți s-au întors apoi la Dumnezeu.

EVANGHELIA DUMINICII

Luca VII, 11-16

Şi după aceea, S-a dus într-o cetate numită Nain şi cu El împreună mergeau ucenicii Lui şi multă mulţime. Iar când S-a apropiat de poarta cetăţii, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, şi ea era văduvă, şi mulţime mare din cetate era cu ea. Şi, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea şi i-a zis: Nu plânge! Şi apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Şi a zis: Tinere, ţie îţi zic, scoală-te. Şi s-a ridicat mortul şi a început să vorbească, şi l-a dat mamei lui. Şi frică i-a cuprins pe toţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi şi Dumnezeu a cercetat pe poporul Său.

Acum 15 ani, **Părintele Gheorghe Calciu** spunea într-o predică:

„Această întâmplare mărturiseşte cât de milostiv este Dumnezeu, **cum se înduioşează El de suferinţa noastră**, cum plânge pentru noi şi cum caută să ne mângâie. Iisus S-a dus singur la sicriu şi a zis femeii: Nu plânge! Şi imediat l-a înviat pe fiul ei.
Iar noi n-avem nici măcar un pic de milă faţă de celălalt. **S-au împietrit inimile românilor** după atâţia zeci de ani de necredinţă. Nu se mai milostivesc de cei de lângă ei. Aş vrea să nu avem această cruzime în noi niciunul, ci să fim buni şi credincioşi, să ne rugăm unii pentru alţii. Măcar atâta, dacă nu ajungem să ajutăm material."

Desen realizat de Elena D.

APOSTOLUL DUMINICII

Galateni I, 11-19

Dar vă fac cunoscut, fraţilor, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om; pentru că nici eu n-am primit-o de la om, nici n-am învăţat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos. Căci aţi auzit despre purtarea mea de altădată întru iudaism, că prigoneam peste măsură Biserica lui Dumnezeu şi o pustiiam. Şi spoream în iudaism mai mult decât mulţi dintre cei care erau de vârsta mea în neamul meu, fiind mult râvnitor al datinilor mele părinteşti. Dar când a binevoit Dumnezeu Care m-a ales din pântecele mamei mele şi m-a chemat prin harul Său, să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup şi de la sânge, nici nu m-am suit la Ierusalim, la Apostolii cei dinainte de mine, <u>ci m-am dus în Arabia şi m-am întors iarăşi la Damasc</u>. Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe Chefa şi am rămas la el cincisprezece zile. Iar pe altul din apostoli n-am văzut decât numai pe Iacov, fratele Domnului.

Sf. Ioan Gură de Aur ne ajută să-l cunoaştem mai bine pe Sf. Ap. Pavel:
„«Ci m-am dus în Arabia». Priveşte **suflet înfocat**! El voia să cucerească de la început tocmai acele locuri nelucrate încă şi aflate în starea cea mai sălbatică. Sufletul acesta imediat s-a apucat de învăţătura barbarilor şi a sălbaticilor, alegându-şi singur o viaţă agitată şi plină de dureri. Şi priveşte şi **umilinţa lui**, căci imediat spune: «şi iarăşi m-am întors la Damasc». El nu spune de faptele lui de acolo, nici pe cine şi câţi a învăţat, dar se ştie că îndată ce s-a botezat, a arătat atâta zel, încât i-a stârnit pe iudei, astfel că aceştia i-au întins curse spre a-l omorî. Prigonitorii lui erau biruiţi cu învăţătura şi de aceea voiau să-l omoare, ceea ce este un **semn clar al biruinţei lui** asupra lor."

<u>SFINŢII SĂPTĂMÂNII</u>

DIN DORUL SFÂNTULUI SIMEON NOUL TEOLOG

(12 octombrie)

Sfântul Simeon (adormit în anul 1021) – unul din cei trei sfinţi pe care Biserica i-a numit Cuvântători de Dumnezeu - s-a rănit cu dragostea pentru frumuseţea duhovnicească şi a încercat să o dobândească. Tânăr fiind, în timp ce se ruga, o lumină dumnezeiască, foarte strălucitoare, a coborât asupra lui. N-a văzut decât lumină în jurul său şi nu a mai simţit pământul de sub el. I s-a părut că el însuşi s-a transformat în lumină. La şapte ani după această vedenie, Sf. Simeon a intrat în mănăstire şi s-a făcut monah desăvârşit.

Iată cum descrie însuşi Sf. Simeon, într-unul din **Imnele iubirii dumnezeieşti** (Imnul 11), cum i S-a arătat Dumnezeu, ca Sfântului Apostol Pavel şi Sfântului Mucenic Ştefan. Să nu ne temem a citi aceste cuvinte, să nu le socotim prea înalte (deşi sunt), ci să întredeschidem cu multă umilinţă uşa dragostei pe care a gustat-o acest sfânt, ca să simţim mireasma ei şi să ajungem să o dorim.

Ce e nou în această minune, care se săvârşeşte şi acum?
<u>Dumnezeu voieşte să se facă văzut şi acum păcătoşilor.</u>
El, care odinioară S-a suit şi a şezut pe tron, în cerul părintesc, unde rămâne ascuns.
Căci S-a ascuns de la ochii dumnezeieştilor apostoli şi singur Ştefan a văzut, cum am auzit, după aceea cerurile deschise şi a zis:
„Văd pe Fiul stând la dreapta slavei Tatălui" (Fapte, VII, 56).
Şi îndată e omorât cu pietre ca unul ce ar fi hulit, de înşişi învăţătorii legii şi moare legii firii şi vieţuieşte în veci.
Dar el era apostol şi era şi sfinţit şi umplut întreg de Duhul cel Prea Sfânt.
Era la începutul propovăduirii când mulţimea celor necredincioşi, care au crezut prin apostolii lui Hristos, au primit harul care era darul credinţei.
Dar acum ce înseamnă acest lucru minunat care se săvârşeşte întru mine?
Ce vrea să fie înfricoşătoarea minune ce se petrece acum?

<u>PORTUL POPULAR. PERIPLU GEOGRAFIC</u>

Fără tradiţie nu există cultură: nici omul simplu, nici geniul nu pot crea nimic fără tradiţie.
Vasile Pârvan

Costumul tradiţional constituie o mărturie a geniului popular românesc dovedit prin măiestria cu care sunt prelucrate materiile prime, prin tehnicile de îmbinare a pieselor, dar şi prin organizarea elementelor ornamentale şi decorative.

Portul popular din zona Olteniei

Continuăm periplul nostru prin universul portului tradiţional românesc, poposind de data aceasta în Oltenia (cu subzonele ei: Mehedinţi, Gorj, Vâlcea, Romanaţi şi Dolj), zonă a cărui costumul popular reprezintă unul din cele mai complexe domenii ale artei populare.

Principalele piese componente ale costumului oltenesc, la **femei**, sunt: *vâlnicul*, *catrinţa*, *cămaşa*, *cârpa* de bumbac sau borangic.

Acoperitoarele de poală se găsesc sub două forme: cele care acoperă parţial şi cele care acoperă total. *Catrinţele* fac parte din prima categorie, ele fiind purtate pereche (una în faţă, alta în spate), având sau nu dimensiuni egale. Un aspect deosebit îl întâlnim în ceea ce priveşte registrul ornamental de pe suprafaţa acestora, dispus, de obicei, fie vertical, fie orizontal. Există, însă, zone în care cele două registre se îmbină. Astfel, în Mehedinţi şi Gorj, catrinţa din faţă (*fâstâc*) e mai îngustă şi prezintă rânduri verticale, pe când cea din spate (*opreg*) - orizontale, iar în Vâlcea se împletesc ambele registre pe aceeaşi piesă (*zăvelcei*). În Dolj, Vâlcea, Olt catrinţa prezintă către poale o bordură cu motive ornamentale.

În zilele de sărbătoare era la mare căutare costumul cu *vâlnic*, care apare ca o fotă încreţită în talie. Acesta acoperea poalele în totalitate şi se purta pentru prima dată la nuntă. În majoritatea zonelor, acesta era purtat împreună cu catrinţa.

În ceea ce priveste *cămaşa*, întâlnim în spaţiul oltenesc două tipuri: cea dreaptă şi cea încreţită la gât; aceasta din urmă atinge cele mai înalte culmi ale tehnicilor de realizare.

Nota specifică a costumului din <u>Mehedinti</u> este dată de folosirea într-o proporţie mai mare a culorii negru în decorarea pieselor, dar şi de folosirea firului lat metalic de culoarea argintului pentru ornamentarea vâlnicului. Costumul de <u>Gorj</u> este caracterizat de armonia cromatică, tonurile vii de albastru, roşu şi alb, decorul variat al vâlnicelor format îndeosebi din motive geometrice. Portul popular din <u>Vâlcea</u> se impune prin coloritul catrinţelor, vâlnicelor şi cămăşilor în albastru şi roşu aprins. Vâlnicul se poartă cu o catrinţă în faţă bogat ornamentată. O trăsătură comună a costumului din partea de nord a Vâlcii şi Gorjului este răspândirea relativ mare a costumului transilvănean din zona Sibiului ca urmare a stabilirii în unele localităţi din aceste zone de păstori ardeleni. Portul popular din <u>Dolj</u> este compus din cămaşă sau ciupag, cârpă de borangic sau bumbac, vâlnic asociat cu catrinţă în faţă sau numai vâlnic. Motivele geometrice domină în compoziţia decorului sub formă de romburi sau figuri omeneşti stilizate.

Costumele bărbăteşti din Oltenia sunt mai simple decât cele femeieşti neînregistrând, de la o zonă la alta, diferenţe mari. Ele se compun din cămaşă albă brodată pe piept cu mătase albă, din cioareci, şubă, opinci, căciulă iarna şi pălărie vara. În partea de sud a Olteniei se poartă ipingeaua cu broderii pe guler şi piept. Cămăşile brbatilor erau prinse cu cingători. Chimirul era purtat mai ales de bătrâni, peste brâu, oferind prilej de a susţine pungliţele cu bani sau tutun sau batistele pe care le purtau în vreme de sărbătoare.

Ornamentarea cioarecilor ca şi a hainelor albe este realizată prin aplicarea unui şiret negru, denumit „bârnă" (cel vechi), „găitan" (cel nou) confecţionate prin răsucirea firelor de lână.

Comunitatea tradiţională acordă o mare atenţie modului în care este prins sau împodobit **părul**, acesta fiind unul din mijloacele care reflectă atât vârsta, cât şi statutul şi starea materială. Capul neacoperit este apanajul fetelor tinere şi foarte tinere, care încă nu şi-au găsit alesul. Adolescentele poartă cozile lăsate liber pe spate, rotite în jurul urechii sau strânse în coc si împodobite cu mărgele, flori naturale (în sezonul cald), panglici, agrafe de os sau ace de păr. Tinerele care proveneau din familii înstărite purtau pe frunte o salbă, formată din galbeni.

Imediat după căsătorie avea loc *învelitul miresei*, ritual prin care naşa acoperea capul miresei cu un conci, pe care aceasta urma să-l poarte toată viaţa.

Bărbaţii obişnuiau să poarte părul lung pe spate sau prins în două cozi (Gorj, Mehedinţi, Olt). În ceea ce priveşte acoperitoarele de cap, bătrânii preferau căciulile din blană de oaie sau miel (*mocănească*), iar mai târziu acestea vor fi alternate cu pălăriile din paie cu bor mare pentru bătrâni sau bor mic pentru tineri. La ocazii speciale acestea erau împodobite cu pene de păun, mărgele sau flori naturale.

M.D.

Desen realizat de Elena D.

VALOAREA FECIORIEI

PÂNĂ LA CUNUNIE

Sfânta Taină a Cununiei este socotită pentru fiecare om care se căsătoreşte drept intrarea într-o nouă viaţă sau, mai bine spus, „**intrarea cu adevărat în viaţă**” şi începerea unui mod de viaţă aşa cum l-a gândit Dumnezeu încă din Rai. De fapt, viaţa omului „începe” odată cu căsătoria sa, în sensul că odată cu Cununia, tot ansamblul vieţii omului va căpăta un sens mai măreţ. Nu degeaba a săvârşit Domnul Hristos prima Sa minune la o nuntă (Ioan 2), ci tocmai pentru a evidenţia faptul că viaţa omului şi chiar calitatea duhovnicească a urmaşilor săi trupeşti depinde în foarte mare măsură de modul în care tinerii (viitorii părinţi) s-au raportat la Taina Cununiei ce i-a unit veşnic. Dar pentru un asemenea ideal măreţ, cei doi viitori soţi sunt datori să se pregătească.

Pregătirea pentru Cununie constă în primul rând în pregătirea pentru a-L primi pe Hristos Care Se împărtăşeşte prin harul Său în Taina propriu-zisă a Cununiei. Părintele Ilie Moldovan spune că: „În faţa Cununiei, orice tânăr se află înaintea unui prag de viaţă. **A se pregăti din vreme, a se pregăti serios**, nu înseamnă numai a face o alegere cuminte, ci mai ales a aduce Domnului, în unitatea de existenţă pe care o întemeiază, comorile de gânduri şi de idealuri, de năzuinţe şi de virtuţi, pe care le-a adunat într-o întreagă tinereţe”. În cadrul acestei pregătiri trebuie aşezată la loc de frunte ***fecioria*** sau *castitatea*. Fecioria trebuie să fie atât <u>trupească</u>, dar şi <u>duhovnicească</u>. Tânărul trebuie să-şi păstreze trupul feciorelnic, dar şi duhul, în egală măsură, prin evitarea prilejurilor de întinare a minţii şi prin rugăciune. Fecioria este numită de Sfinţii Părinţi *„înţelepciune”* sau *„adevărata înţelepciune”*. Toţi cei care aleg să se mântuiască în lume, prin căsătorie, sunt datori ca înainte de a porni pe acest drum, dar şi după aceea, să trăiască în castitate, având grijă de vasul trupului propriu, pentru a nu se împuţina untdelemnul fecioriei lor. Acest fapt se înfăptuieşte prin înfrânare preacuprinzătoare, trezvie şi o viaţă bine încadrată liturgic. Din păcate, societatea contemporană nu prea oferă modele de soţi care şi-au luat în serios menirea lor, iar educaţia privind subiectul căsătoriei este de foarte multe ori trecută cu vederea în cadrul relaţiei tată – fiu şi mamă – fiică, sau lipseşte cu desăvârşire.

<u>Căsătoria</u> şi <u>castitatea</u> nu sunt două realităţi care se exclud reciproc, ci, din contră **se susţin una pe cealaltă**, căci în cadrul căsătoriei, chiar şi după naşterea copiilor, castitatea susţine şi întăreşte dragostea reciprocă a soţilor. <u>*Castitatea este primăvara vieţii omului*</u>, timpul în care îşi înfrumuseţează şi îmbogăţeşte sufletul cu virtuţi.

Castitatea nu trebuie înţeleasă ca ceva negativ, ca o oprelişte sau ca o renunţarea, ci dimpotrivă, ca ceva pozitiv, care zideşte sufletul şi îl fereşte de împrăştierea minţii în tot felul de patimi care urmează desfrânării. Pentru păstrarea stării de feciorie nu este suficient ca tânărul să-şi păstreze doar trupul feciorelnic, ci mai cu seamă sufletul. <u>Sufletul</u> fiecărui om trebuie să devină <u>*mireasa lui Hristos*</u>. Acest fapt îl învăţăm din Parabola celor zece fecioare, cinci înţelepte şi alte cinci, nebune, care nu au păstrat untdelemnul fecioriei în candelele lor, iar la miezul nopţii, venind Mirele – Hristos, au intrat la ospăţul Nunţii doar cele înţelepte (care şi-au păstrat fecioria).

Nu doar îndepărtarea de păcatele trupeşti este necesară, ci şi cultivarea duhului cu virtuţi. Trupul, de asemenea, trebuie înduhovnicit, pentru a nu dicta sau pentru a nu subjuga duhul. Astfel, tot părintele Ilie Moldovan zicea că „îndepărtarea strict corporală, înainte de căsătorie, de tot ce aparţine căsătoriei, nu înseamnă încă dobândirea deplină a castităţii, fiind doar o condiţie sau prima treaptă a ei. Fecioria trupului nu face decât să suprime obstacolele ce se pot opune elanului duhovnicesc. Se cuvine, în continuare, ca <u>însuşi trupul să devină un mijloc de afirmare spirituală</u>. Carnea (trupul) nu este un element care s-ar putea despărţi de duh sau să fie redus la tăcere. El este biosfera în care se încadrează duhul. Fericitul Augustin a zis: «Cel ce nu este spiritual până în carnea (trupul său), devine trupesc până în spiritul său»”.

Sufletul trebuie să fie împodobit cu **haina de nuntă a virtuţilor**. În acest sens, Sf. Evagrie Ponticul mărturisea că „haina de nuntă este nepătimirea sufletului raţional, care s-a lepădat de poftele lumeşti”. <u>Izvorul desfrânării</u> nu este lumea instinctelor, lumea trupească, lumea de jos, căci toate au fost create *bune foarte* de Dumnezeu, ci acest izvor rău este de fapt <u>raportarea noastră neadecvată la creaţie</u>, gestionarea acesteia nu în perspectiva Învierii, ci în perspectiva împlinirii poftelor trupeşti imediate. Fecioria ca stare a sufletului se păstrează în egală măsură în care păstrăm harul Duhului Sfânt înlăuntrul nostru. Imboldurile trupului vor fi stăpânite de Duhul Sfânt, dinlăuntrul omului. Sf. Apostol Pavel avea să mărturisească: „Nu ştiţi că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi, pe care îl aveţi de la Dumnezeu şi că voi nu sunteţi ai voştri? (I Corinteni 6, 19).”

Castitatea trupului dar şi a minţii se realizează deci prin *stăpânirea de sine*, prin *înfrânare* şi ajutându-ne de *rugăciune*. Astfel în Icosul 1 al Acatistului Mântuitorului mărturisim rugându-ne „**Iisuse Preacurate, *mintea cea întreagă a celor curaţi cu fecioria***”. Pentru a sublinia importanţa fecioriei până la Cununie amintim că <u>iubirea omului feciorelnic</u> este <u>cea mai trainică</u>, cea mai <u>sinceră</u> şi <u>adevărată</u> iubire. Castitatea dinaintea căsătoriei pregăteşte marea iubire care va creşte mereu în sânul viitoarei familii. Doar iubirea dezinteresată va conferi un sens duhovnicesc viitoarei familii. Castitatea tânărului este temelie atât a viitoarei vieţi de familie, cât şi a vieţii monahale, dacă va opta în viitor pentru aceasta. Din cele prezentate, ne dăm seama că fecioria până la cununie este de neapărată nevoie, căci altfel, intrarea „cu stângul” în viaţa de familie va aduce urmări neplăcute ambilor soţi.

Ionuţ Mîlcomete

Ce este modul iubirii de oamenii care se arată acum, această ciudată bogăţie a bunătăţii, ca un nou izvor al milei, care e cu mult mai mare decât cele petrecute odinioară?
<u>*Căci mulţi au fost miluiţi de iubirea de oameni a lui Dumnezeu, dar şi ei aduceau credinţa ca ceva al lor, sau şi alte virtuţi şi fapte bine primite*</u>*.*
Dar eu văzându-mă lipsit de toate acestea, sunt uimit şi nu pot suporta cele ce se săvârşesc cu mine, cel risipitor din pântecele maicii, de către Dumnezeu Care a creat cu cuvântul toată zidirea; cele pe care mi-e frică să le şi cuget, cu atât mai mult să le şi scriu în cuvinte?
Ce mână va împlini această liturghisire, ce condei le va scrie?
Ce cuvânt le va tâlcui, ce gură le va spune, ce buze vor grăi cele ce se văd făcându-se în mine, săvârşindu-se în cursul întreg al zilei?
De fapt şi în noaptea însăşi şi în întunericul însuşi, văd pe Hristos deschizându-mi în chip înfricoşător cerurile şi pe El plecându-Se spre mine şi arătându-Se mie, împreună cu Tatăl şi cu Duhul, lumina întreit sfântă, Una în cei Trei şi cei Trei în Una.
Lumină sunt, neîndoielnic, Ei şi cei Trei sunt o lumină unică care luminează mai mult decât soarele sufletul meu şi luminează mintea mea, mai înainte întunecată.
Căci <u>mintea mea nu vedea de la început</u>, cele ce le vede, ci, credeţi-mă, că era oarbă şi nu vedea.
Şi <u>de aceea mă uimeşte minunea mai mult</u>, când <u>Duhul îmi deschide ochiul minţii.</u>
Mă mir cum îmi dă să văd şi cum e şi văzut.
Căci El se arată celor ce văd ca Lumină în lumină şi cei ce văd Îl văd iarăşi pe El în Lumină.
Căci cei ce văd, văd în lumina Duhului şi cei ce văd în Acesta Îl văd pe Fiul.
Iar cel învrednicit să vadă pe Fiul vede pe Tatăl (Ioan, XIV, 9).
E ceea ce se săvârşeşte şi acum, cum s-a spus, în mine.

Şi cele neînţelese, le învăţ în oarecare măsură şi <u>acum văd de departe frumuseţile nevăzute.</u>
Şi neapropierea luminii, copleşirea slavei, mă uimeşte foarte, mă umple de frică, deşi nu văd decât o picătură din adâncul fără fund.
Dar <u>în picătură, se arată toată apa în cantitatea şi calitatea ei</u>, ca dintr-un vârf de ciucure toată ţesătura şi cum se zice, dintr-o unghie, fiara, leul.
Aşa văd şi îmbrăţişez în puţin, întregul şi mă închin Lui însuşi, lui Hristos, Dumnezeul meu.
Aceasta a dat cugetării mele o mică mângâiere, încât nu m-am aprins şi nu m-am topit ca ceara de foc, cum a zis proorocul (Miheia, 1,4).
E bine că e departe de mine focul neapropiat şi că sunt ţinut în mijlocul întunericului şi sunt ascuns în el, ca să privesc ca printr-o mică deschizătură şi totuşi să ameţesc.
Aflându-mă în această stare şi cu mintea ocupată şi părându-mi că-mi fixez privirea în cer şi tremurând ca nu cumva arătându-mi-Se mai mult să mă topească, L-am aflat pe El, pe care Îl priveam de departe, pe care Ştefan L-a văzut deschizându-se cerurile şi pe care Pavel văzându-L mai târziu, a orbit.
<u>*L-am văzut cu adevărat întreg, ca foc în mijlocul inimii mele*</u>*.*
Astfel cutremurat de minune şi înfricoşat puternic, mi-am ieşit din mine, m-am pierdut întreg, neştiind ce să fac.
Şi neputând suporta copleşirea slavei, m-am întors şi m-am refugiat în noaptea simţurilor de aici.
Şi acoperit de gânduri, m-am ascuns în ele, ca într-un mormânt; şi în loc de piatră punându-mi acest trup foarte greu deasupra, m-am acoperit, socotind să mă ascund de Cel ce e pretutindeni şi care m-a sculat odinioară pe mine cel mort şi îngropat.
Căci tremurând şi neputând privi spre slava Lui, am preferat să intru şi să rămân în mormânt şi să locuiesc cu morţii, trăind eu însumi în mormânt, decât să fiu ars şi să pier întreg.
Astfel trebuie să plâng eu, risipitorul, că am pierdut pe Cel dorit şi am ajuns să zac în mormânt.
<u>*Dar trăind ca un mort, sub pământ, acoperit de piatră, am aflat Viaţa, pe Dumnezeu însuşi, pe Cel ce dă viaţă.*</u>
Căruia se cuvine slava şi cinstea, acum şi în veci.
Amin.

I.G.

<u>CUVÂNT DE LA PATERIC</u>

A zis un bătrân : dacă **curvia** se luptă cu trupul tău, vezi din care pricină s-a pornit războiul asupra ta şi o îndreptează. Sau din *desfătare*, sau din *somn mult*, sau din *mândrie*, sau de *te socoteşti pe tine mai bun* decât pe altul, sau ai *osândit* pe cineva când greşea, fiindcă afară de acestea nu se luptă omul spre curvie.

<u>DIN ÎNVĂŢĂTURA PĂRINTELUI ARSENIE</u>

Faptele omului se înscriu în mai multe „locuri”. De acolo <u>generează</u> – ca rezultante - <u>efectele matematice</u>, de neînlăturat: în *soarta ta personală*, în a *urmaşilor* tăi, în *mediul social prezent şi viitor*, precum şi în *mediul cosmic*.
Greşelile, când sunt recunoscute ca atare, unde trebuie şi cum trebuie, se pot *îndrepta* şi <u>urmările se pot opri</u>. Dar oprirea urmărilor o face *numai Stăpânirea Supremă* a lucrurilor şi a devenirii.

SLUJIND CU STATORNICIE ŞI DOR BISERICA ŞI BASARABIA STRĂBUNĂ

Părintele Paul Mihail
(†11 octombrie 1994)

Distinsul istoric şi preot Paul Mihail s-a născut la 29 iunie 1905 în satul Cornova, din fostul judeţ Orhei, Basarabia, fiind urmaşul a şapte generaţii de clerici de la 1688.

A rămas orfan de la 3 ani şi jumătate, tatăl, Justin Mihail, fiind dascălul bisericii din sat şi învăţătorul primei şcoli româneşti. Şcoala primară a făcut-o la mănăstirea Hârjauca, la orfelinatul destinat copiilor orfani, proveniţi din familii de clerici. La şcoală copiii erau obligaţi să vorbească numai ruseşte, cei care vorbeau româneşte fiind bătuţi. Aici, între 6 şi 11 ani a dus o viaţă aspră călugărească, cu rugăciuni şi posturi, având aceleaşi îndatoriri ca monahii de a participa la slujbe ziua şi noaptea. Vieţuind în mănăstire, înconjurat de cărţi, manuscrise şi icoane, printre călugări care citeau şi cântau, a învăţat descifrarea scrisului vechi chirilic şi a prins dragoste, râvnă şi stăruinţă de a şti şi el.

La Chişinău a urmat cursurile Seminarului Teologic şi ale Facultăţii de Teologie (1926 - 1930), iar la Iaşi pe cele ale Facultăţii de Istorie (1929 - 1932), fiind **Doctor în teologie** (secţia istorică).

Pr.Paul Mihail a descoperit şi pus în circulaţie un imens material documentar referitor la istoria românilor de pretutindeni, în majoritate depistat în arhivele şi bibliotecile din străinătate. A scris zeci de cărţi şi peste 460 studii şi articole (multe nepublicate încă). În 1994, Academia Română îl numeşte membru de onoare.

În timpul studiilor a primit o bursă de cercetare la Istanbul. Acolo, **Dumnezeu l-a ajutat să găsească** comoara patriei: documente româneşti din secolele XV-XIX în „Arhiva Metocului Sf. Mormânt" la Constantinopol, **peste 1.200 de documente, referitoare la mănăstirile româneşti şi daniile către locurile sfinte**, pe care le-a cercetat, le-a fotografiat şi pe unele le-a readus în ţară.

Iată ce mărturisea la întoarcere, cu mare emoţie:

Să văd eu, tânăr de 26 de ani, cu haine şterse, cu bani puţini şi fără ocrotitori, deschizându-se porţile ruginite ale beciului Metocului Sfântului Mormânt? Să calci tu, moldovean de pe Valea Culei de la Orhei, pe cărările pe unde au umblat patriarhii ecumenici şi Sfinţii? Să simţi fiorul că eşti în depozitul în care se păstrează documente vechi de secole, admirabil ornamentate, tezaur nepreţuit pentru istoria neamului românesc? Să fiu cel dintâi dintre români, care să intre într-o arhivă străină, care şedea închisă şi pecetluită din anul secularizării 1863? Să le spui că eşti de acasă şi să plângi cu ele de dorul casei! Fiecare hrisov şi pergament, fiecare zapis şi mărturie hotarnică, mi-a şoptit mult seculara sa istorie, fiecare mi-a spus în taină zbuciumata sa viaţă.

Fiecare m-a întrebat dacă mai sunt aceleaşi sate şi târguri, dacă munţii şi apele poartă aceleaşi nume, dacă au mai rămas aceleaşi cetăţi la Nistru, dacă mai sunt fântâni de păcură şi ocne de sare, dacă mai dăinuiesc aceleaşi obiceiuri cu cântece, doine, cobze şi cavaluri, dacă oamenii păstrează aceeaşi credinţă şi vorbesc aceeaşi limbă românească.

*Şi tuturor le-am spus: că **toate sunt aşa cum au fost pe vremea lor**. Aceiaşi munţi şi aceleaşi ape, aceleaşi cetăţi şi aceiaşi codri, aceiaşi oameni muncitori şi aceeaşi doină, aceleaşi sate şi aceeaşi limbă românească.*

Providenţa a făcut acest act pentru mine, pentru că toată fiinţa mea era curată, pentru că nu cunoşteam încă păcatul cu femeia, pentru că eram credincios, pentru că mama Elena se ruga pentru mine.

Apoi părintele Mihail a avut parte de vremuri grele. Întâi ocuparea Basarabiei de trupele sovietice în 1940, iar după război, calvarul comunist.

În jurnalul său din iunie 1940 a aşternut cuvinte pline de durere, la plecarea silită din Basarabia:

*E **Vinerea Patimilor României Mari**! Sfârşitu-s-a! Ceea ce generaţii întregi au luptat, au sângerat, au muncit, s-a risipit, s-a distrus şi s-a năruit. Este oare de crezut aceasta, ca în câteva ceasuri să se răpească milioane de oameni şi să se sfârşească o religie creştină de două mii de ani?... Lacrimi multe, disperare, jale şi tânguiri... Ceasul despărţirii de mormintele părinţilor, de pământul natal, de casă, de agoniseala materială, de documente, cărţi şi icoane a sunat. Glasul strămoşilor vorbeşte în mine. Iau drumul pribegiei cu câteva cărţi, însemnări, o pâine şi încălţat în bocanci pornesc. Intru în biserică, în faţa prestolului lui Dumnezeu, îngenunchez, mă rog pentru pământul acesta, biserica aceasta şi pentru mine.*

Preoteasa lui, Eugenia, îşi aminteşte despre anii grei din perioada comunistă:

Anii 1950-1955 şi următorii au fost apăsători prin hărţuiala autorităţilor, prin permanenta supraveghere, evidentă prin persoane care notau ceea ce se vorbea în biserică la predică sau îl urmăreau cu cine se întâlneşte. Nesiguranţa din anii când se culca îmbrăcat, cu frica de-a fi ridicat şi închis, nu a rămas fără urmări pe plan psihic. Este greu de descris teroarea din anii 1950-1955. Numai cine a fost cercetat, percheziţionat şi chemat la Securitate poate înţelege ce efect psihic traumatizant are presiunea permanentă. Pentru a-l ţine în tensiune, era chemat la sediu şi ţinut acolo câte o zi şi o noapte, fără să fie întrebat ceva, ca în zori să i se dea drumul cu ameninţarea „O să mai vii pe la noi!".

Ani buni părintele Mihail nu a fost lăsat să mai publice nimic, deşi avea atâtea de împărtăşit. Statul român s-a lipsit cu bună ştiinţă de scrierile sale valoroase, din cauza faptului că dovedeau că Basarabia a fost fără întrerupere pământ românesc. Chiar dacă pr. Paul Mihail nu a fost arestat, anii de urmărire şi interdicţie de publicare, precum şi de cenzurare a predicilor au însemnat o adevărată închisoare de dincolo de închisoare pentru omul care şi-a dăruit toată viaţa slujirii lui Dumnezeu şi neamului românesc.

DRAGOSTEA NU SE SCHIMBĂ...

*Fratele **Petru Jigorea** este o prezenţă puţin simţită şi cunoscută de majoritatea dintre noi, întrucât, din cauza bolii, este nevoit să stea mai mult în casă. Cu toate acestea, îl simţim mereu aproape de obşte şi de Bisericuţă, prin gânduri, rugăciune, versuri. Iată câteva cuvinte ale unui om care îşi trăieşte vârsta şi viaţa discret, dar vibrând spre Dumnezeu, în tăcere şi totuşi dând glas inimii.*

Cum se vede lumea din liniştea chiliei-apartament în care v-aţi retras, acum într-o "zăvorâre" deplină?

Pentru mine este o schimbare minoră şi care se dovedeşte benefică. La început, prin martie-aprilie '20, a fost ceva mai greu cu gătitul, dar nu foarte greu, fiind în Postul Mare. Câţiva dintre fraţii de la Bisericuţă m-au ajutat cu aprovizionarea şi cu cele care presupun prezenţă la ghişeu. Acum, cele ale hranei pământeşti sunt mai bine rezolvate şi datorită cumnatei mele.
Duhovniceşte vorbind – starea de izolare voluntară („zăvorârea" e o altă măsură) te predispune la **lectură**, la **meditaţie** şi la **introspecţie**. Slujbele online de la Bisericuţă au fost şi sunt hrană duhovnicească şi mângâiere sufletească. Slavă lui Dumnezeu!

Unui tânăr de azi i s-ar părea aproape un chin să stea tot timpul între patru pereţi. Nu e monotonă viaţa astfel?

Poate fi monotonă dacă nu eşti obişnuit cu singurătatea. Singurătatea mea are 12 ani vechime, aşa că m-am tot „antrenat", cu ajutorul Domnului. Adevărat că este mai greu să nu mai mergi la Biserică, să tot ceri ajutor şi să nu poţi invita în casă pe cei care te ajută.
Un tânăr de azi cred că ar suporta mai uşor o izolare, dacă ar şti că o merităm.

Lumea în care trăim este, categoric, cu totul altfel decât cea în care aţi crescut. Şi totuşi, puteţi spune că există ceva care o face frumoasă şi bună de trăit în ea?

Da, în mod sigur da. **Dragostea**. Dragostea nu se schimbă în timp. **Sf. Treime este Dragoste**: Tatăl este Dragoste, Fiul este Dragoste, Duhul Sfânt este Dragoste. **Hristos**, Cel ce este Calea, Adevărul şi Viaţa, este Dragostea ce ni S-a arătat nouă! Să-L iubim cu multă ardoare! Doar astfel, lumea în care trăim devine frumoasă şi bună de trăit în ea.

Dacă aţi fi acum tânăr, ce aţi face - ceva ce nu aţi putut realiza în anii tinereţii dvs?

Atunci nu ştiam mai nimic despre **smerenie** şi cât de importantă este, să mă fi rugat de pe atunci pentru duhul smereniei şi poate altfel ar fi fost viaţa mea, prin mila Domnului. Asta aş face.

De unde talantul scrierii de versuri?

Dacă ar fi vorba de talant, ar fi de la Dumnezeu. La mine este doar o încercare de exprimare a unor trăiri şi gânduri. Simţeam că trebuie s-o fac. Neavând o pregătire umanistă, am găsit această formă succintă de a spune ceva. Am făcut-o mai mult algoritmic decât poetic. Dacă ar fi fost talant, probabil ca l-aş fi descoperit în adolescenţă – perioadă propice poeziei. Acum, la vârsta mea, **încerc să-mi las viaţa într-o lină devenire**. Aşa a fost şi cu versurile.

RĂDĂCINĂ

între vârf şi rădăcină
îţi tot plângi neuitatele vijelii
rănile pieptului crezi că-ţi îndreptăţesc revolta
şi libertatea-ţi depinde de moarte

nu ştii că timpul îţi dăruieşte încă iubire
trunchiul tăiat şi ars rămâne jar
iar rădăcinile îţi zămislesc lăstari

te ceartă prietenii că îndrăzneşti
somnul zilei ii lipseşte de soare

biruinţa este liberă de făţărnicie
ochiul marii judecăţi este iertător

lăstarii sporesc

Cerul îţi îndoieşte bucuria dintâi

Petru Nicandru

Desen realizat de Elena D.